శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

సేవా శ్రీ శ్రీనివాసరాఘవార్య మహాదేశిక విరచితా

॥ శ్రీ లక్ష్మీహయవదనపంచాశత్ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

The printed source of this stotra (Kadamba Mālā, pp. 204–212) contains numerous typographical errors. A best attempt has been made to correct them.

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ శ్రీ లక్ష్మీహయవదనపంచాశత్ ॥

హయగ్రీవకృపాపాత్రం ఆత్రేయకులభూషణం।
సేవాఖ్యస్వామినం సేవే బుధన్వ్యపరదేశికం ॥

ఆచార్యాన్ బహుశః ప్రణమ్య నిగమాంతార్యాన్ మహాదేశికాన్
మాన్యం శ్రీయతిసార్వభౌమమనిశం భక్త్యా శఠారిం క్రమాత్।
గోదాం రంగపతేర్గుణైరభిగతః శ్రీమత్తురంగాననం
కృష్ణం శ్రీనవనీతనర్తనపరం వందే పరం దైవతం ॥ **1** ॥

నాహం యోగిషు కర్మఠేషు విబుధేష్వాత్మావలోకిష్వహో
నాహం భక్తగణేషు వాగ్విలసితేష్వారాధకైకాంతిషు।
నాహం శిష్యసుఘోషణైకముదితేష్వాచార్యవర్గేషు వా
కస్మాన్మామవృణోర్హయానన విభో త్వత్పూజనార్థం వద ॥ **2** ॥

నాహం త్వచ్చరణారవిందమహిమాం జానామి వాచాన్నిధే
నాహం కోమలఫుల్లపూర్ణహృదయం జానామి తే శోభనం।
నాహం చింతితుమప్యభీప్సితమితశ్శక్నోమి నానామతిః
హేషారావకృపార్ద్రదృష్టికలనాన్నాథో మమాసి ప్రభో ॥ **3** ॥

నాహం కామజయీ భవామి న శివో మే కామనా భూయసీ
వాప్యారామవిహారగేహలతికారత్నస్థలీమండపాన్।
కృత్వా త్వాం లలనాసహస్రసుభగం లీలారసాలంకృతం
సాధ్వారాధయితుం హయానన చిరాన్మన్మానసం వాంఛతి ॥ **4** ॥

తత్తద్వాంఛితపూరణే ప్రియతమాం వాచం వదంత్యాదరాత్
భూరిద్రవ్యసమర్పణే తు బహుధా చారాధయంత్యన్వహం।

పత్నీభ్రాతృసుతాస్నుషాబుధవరాస్సంబంధినః సంసృతౌ
దేవ! త్వం తులసీదలేన ముదితో మాం కేవలం పాలయ ॥ **5** ॥

సాధుభ్యశ్చరణారవిందయుగలైకాంతిభ్య ఏవ ప్రభో
పూర్ణం విత్తమదా వ్యధాశ్చ మహితాన్ విత్తేశ్వరాంస్తాన్ముదా ।
చింతాతీతమహత్త్వమస్తు భవతః శ్రుత్యా ప్రతీతం పరం
త్వత్పాదైకరతే హి భూరికరుణామాధత్స్వ మయ్యాదరాత్ ॥ **6** ॥

శాస్త్రాణాం నిచయః సుమేరుసదృశః శాంత్యై ప్రజానాం కృతః
సంఘః కాల్పనికాభిమానగతయః ప్రాజ్ఞాజ్ఞసంభేదతః ।
వక్తృశ్రోతృగణేషు కర్మవిధురేష్వాచారశూన్యేష్వహో
శాంతిశ్శాంతిరితీహ కేవలకథారావో హి జేజీయతే ॥ **7** ॥

తుష్టిర్మే పరమా కలావఘునిధౌ వ్యామోహసామ్రాజ్యతః
భ్రాంతేషు ప్రణయాలయేషు బహుధా ధావత్సు విద్వత్సు చ ।
కృత్యం వేద్మి న వేద్మి సాధుచరితం యత్పాదమూలం శ్రితః
శ్రీమన్మందిరలేపనాదికరణే తుష్టో హయాస్యం భజే ॥ **8** ॥

శ్రీమాన్ నాభిభవస్సదా శ్రుతిగణైః శ్రీభారతీవల్లభః
వ్యాసస్సూత్రపురాణభారతముఖైర్నారాయణాంశో మునిః ।
వేదాంతద్వయసామరస్యకృతిభిః శ్రీవేంకటేశో గురుః
త్వామారాధ్య హయాస్య! తుష్టిమభజన్ క్వాహం కథం వా స్తువై ॥ **9** ॥

జ్ఞానానందమయం శ్రియా విలసితం శాంతోదితం మే ప్రభుం
దివ్యానంతగుణోజ్జ్వలం దివిషదాం శ్రేయఃప్రదం శాశ్వతం ।
అజ్ఞో దుఃఖమయః శ్రియా విరహితః శాంత్యాదిదూరః ఖలః
స్తోతుం వాంఛతి చాపలాన్మమ మనస్త్వాం మాం క్షమస్వాదరాత్ ॥ **10** ॥

విశ్వాసో విపులస్తథాపి విదుషాం వృత్త్యా మనో ముహ్యతి
విశ్వవ్యాపృతవిత్తవిభ్రమగతౌ వేదాగమాపాశ్రయే ।

చిత్తం విత్తగతం గతం చ చరితం ధర్మే విలీనః ప్రభో
మాం దోషైకనిధిం హయాస్య కృపయా పారం నయ త్వత్పదం ॥ **11** ॥

ప్రాయస్త్వద్విముఖా నయంతి దివసాన్ సౌఖ్యాదిభాజో భువి
త్వత్పాదైకరతః శ్రమేణ సహితస్తాన్ యాచతే భిక్షువత్ ।
పూర్వోపార్జితపుణ్యభోగ ఇతి వా తజ్జన్మవేలేతి వా
నష్టం తద్ద్వయమిత్యహో తవ పదే హిత్వా క్వ యామి ప్రభో ॥ **12** ॥

కేచిన్మాం పరితో హసంతి సరణిం జానాతి నో జీవితుం
కిం దేవః స్వయమేవ యచ్ఛతి ముఖే స్వాద్యం చ ఖాద్యం సదా ।
భూయస్తే పరితో హసంతు విబుధా జానంతు మామల్పకం
దేవ! త్వచ్చరణారవిందమధుపో జీవామి వాగీశ్వర ॥ **13** ॥

మన్నాథే త్వయి రక్షణైకనిరతే లక్ష్మీవిశిష్టే సదా
వ్యామోహేన బహిశ్చరో వ్యతనవం భూర్యేవ విత్తవ్యయం ।
యే వా ప్రీతిపురస్సరం ధనమదుర్మ్లానాననాస్తేఽధునా
నిత్యం స్మేరముఖ! ప్రమోచయ ఋణాద్వాగీశ పాహి ప్రభో ॥ **14** ॥

కాలో మోహసహోదరో గ్రసతి మే శక్తిం మతిం శోభనాం
భక్తిఘ్నీ విపరీతసంశయభరా బుద్ధిర్మదీయా స్థిరా ।
ఖాని స్వేచ్ఛవిహారశక్తిరహితాన్యాత్మాపహారీణ్యహో
దేవ! త్వం కరుణానిరీక్షణబలాద్వాగీశ పాహి ద్రుతం ॥ **15** ॥

ఖ్యాతిం నైవ దదాసి సాధుసమితౌ విద్వద్గణే హృష్యతి
భూతిం త్వద్విభవప్రచారకరణే రాత్రిం దివం జాగ్రతి ।
శక్తిం దిక్షు సుఘోషణాయ యశసో వేదాంతసూరేస్సదా
కిం వా తే మయి కోపమూలమవ మాం శ్రీవాజివక్త్ర ప్రభో ॥ **16** ॥

ధన్యోఽహం హరిసేవయా నియతయా సంవిత్తిసంభిన్నయా
కామ్యాభోగవిదూరయా మధురయా సంజీవనీరూపయా ।

ఆలోకేన సమర్పణేన వచసాం విజ్ఞాపనేనాదరాత్
పానేనాతులగంధకృష్ణతులసీధృత్యా శుభాశంసనాత్ ॥ **17** ॥

లీయంతే బహుపాతకాని తరసా త్వన్నామ్ని సంకీర్తితే
జాయంతే కలిదోషవేగవశతో భూయోఽపి నశ్యంతి చ।
ఉత్పత్తిస్థితినాశతో బహుతరం పాపావృతో మాదృశో
హే వాగీశ విధత్స్వ పాపనిచయం నిర్లిప్తమస్మింజనే ॥ **18** ॥

శుష్కం వ్యర్థముదీరయామి వచనం సర్వత్ర మోహాదినా
ప్రాయస్తత్కలహప్రదం చ విఫలం కాలం నయామ్యద్భుతం।
మాత్సర్యేణ బుధా మితంపచజనాస్సారానభిజ్ఞాస్సదా
కష్టం మోచయ వాగధీశ కృపయా వాచాటతాదోషతః ॥ **19** ॥

మామత్యద్భుతవాజికంధర విభో దీనం దృశా స్వచ్ఛయా
కల్యాణాకర కల్పకామరతరో తూర్ణం ముదా లోకయ।
దేవ్యాలింగననిత్యతృప్తివికసత్పద్మేక్షణ త్వం క్షణాత్
దృగ్దోషం తిమిరం విదూరయ కృపావేగేన సంధుక్షితః ॥ **20** ॥

మగ్నం సంసృతికర్దమే గజమివ గ్రాహేణ కృష్టం దృఢం
లగ్నం భీషణకామమోహనిబిడే జాలే ద్విజం దుర్గతం।
ఆశాపాశపిశాచభూతనివహావిష్టం యథా బాలకం
దుర్వారశ్రమదుఃఖితం హయముఖ! త్రాయస్వ మాం సేవకం ॥ **21** ॥

కర్మాణ్యద్భుతశక్తిమంతి బహుధా కర్షంతి ఘర్షంతి చ
ప్రాయః ప్రాజ్ఞగణోఽపి హాతుమవశో దుఃఖాకరోత్యంతతః।
వైదుష్యం ధనసంచయః కులమహత్తా ధీరతా వశ్యతా
నాలం కర్మవిమోచనాయ చరణౌ వాగీశ తే సంశ్రయే ॥ **22** ॥

నైశ్చింత్యం నిరపాయసేవనధనం నిర్వాహ ఆశాగణాః
నైపుణ్యం నిరయాదిదూరవసతిర్నైతృత్వమాస్థా ధృతిః।

నిర్ణీతిర్నిఖిలార్థనీతినిరతిర్నానాథతానామయో
నూనం సైంధవకంధరస్య మహసః సేవాఫలం నిశ్చితం ॥ **23** ॥

త్వత్పాదాశ్రయణం వదంతి విబుధాస్సంసారసంతారకం
సారం సారతరం సదా సుమనసాం సారోత్తమం సాధనం ।
సాధ్యం సాధ్యగణైస్సమాధినియతైశ్శిష్టైరథాంగీకృతం
యోగక్షేమవహౌ హయాస్య! చరణౌ విందామి తే సంతతం ॥ **24** ॥

త్వత్కార్యం మధుసూదనం తవ తనుర్మాధ్వీ తథా భారతీ
ప్రాజ్ఞాస్త్వాం మధుసూదనం శ్రుతివశాదామ్రేడయంత్యాదరాత్ ।
మాన్యం మానసమన్వహం మధుమయం మావాసవక్షః పదం
వృత్తిం కల్పయ సాధు మే మధుమయీం వాగీశ మధ్వాశయ! ॥ **25** ॥

పీతం వానరపుంగవైర్మధువనం విధ్వంసితం తావకైః
ధృత్యా దానవపుంగవో మధురపి త్వల్లీలయా నాశితః ।
మధ్వానందసుఖానుభూతివిముఖాః ప్రాజ్ఞా మధుం భుంజతే
తం త్వేహే మధుమత్తయా కలయితుం వాగీశ మే జిహ్వయా ॥ **26** ॥

అశ్వో మేధ్యమృగో జవస్య విదితః సేనాగ్రగణ్యస్సదా
హేషా పంచజనోద్భవస్య సదృశో యస్య ధ్వనిర్వీరహా ।
ధీరో ధీరనిషేవితస్తవ శిరోఽశ్వస్యాభవద్భాగ్యతః
త్వం వేగేన సుహేషయా సపది మాం సంరక్ష వాగీశ్వర ॥ **27** ॥

బుద్ధిస్తే దయితా స్మృతిస్సహచరీ ఖ్యాతా శ్రుతిస్సోదరీ
దివ్యా సా ప్రతిభా సుతా ప్రియసఖీ మేధా ధృతిస్తే స్నుషా ।
భూతిస్సా పరమానుభూతినిచయః సద్వాసనా బాంధవాః
ఆభిస్సంయుత వాగధీశ భగవన్ మాం సంసృతేస్తారయ ॥ **28** ॥

మంత్రం సాధు జపేత్ సదైవ మనుజో భక్త్యా నియత్యా భువి
శ్రద్ధావాన్ స్వరవర్ణదోషరహితో హిత్వాన్యపర్యం భియా ।

సిద్ధిం విందతి ధీర ఏవ భవతి శ్రీమాన్ స విద్యోతతే
దుర్గం మంత్రమహం విహాయ చరణౌ తే సంశ్రయే వాగ్విభో ॥ **29** ॥

సర్వాభీష్టఫలప్రదాననిరతః శ్రీమాన్ దయావారిధిః
యోగక్షేమవహస్సదా పదయుగే యుక్తాత్మనామర్చతాం ।
సాధూనామభిరక్షణాయ బహుధా దివ్యావతారాన్ వహన్
దేవో వాజిముఖః స్థితం పదయుగే జాగర్తు మాం రక్షతు ॥ **30** ॥

దివ్యాపాంగవిశేషతస్త్రిభువనం తే నిర్వృతం సర్వతః
దివ్యం చక్షురితీరితః సుమనసాం త్వం దృశ్యసే శాశ్వతం ।
చక్షుస్తే ప్రదదామి దివ్యమధునా పశ్య త్వమిత్యుక్తవాన్
హే చక్షుఃప్రద! దృష్టిమద్య కృపయా దేహి స్థిరాం మే ప్రభో ॥ **31** ॥

వేదాంతాధ్వసు శుద్ధభక్తసరణౌ జ్ఞానక్రియామార్గయోః
దృష్టిర్న ప్రసరత్యహో కథమపి స్వల్పాపి మందస్య మే ।
బాఢం మాస్తు సుతీక్ష్ణదృష్టిరధునా స్థూలాపి లోకాయతా
మందీభావముపైతి హంత భగవన్ దృష్టిం స్థిరాం దేహి మే ॥ **32** ॥

జ్ఞానం సర్వముఖప్రసారసుభగం యస్యాస్తి స భ్రాజతే
తజ్జ్ఞానం యది లోకమాత్రనిరతం ఖ్యాత్యాదిదం కేవలం ।
విజ్ఞానేన పదం ప్రయాంతి యతయస్తే శుద్ధసత్త్వాః స్థిరం
జ్ఞానానందమయం హయాస్యమధునా దేవం ప్రపద్యే తతః ॥ **33** ॥

విజ్ఞానం మతివిభ్రమాయ జనతాక్షోభాయ సంపద్యతే
లోకే పండితపామరస్మయకరం వేదాంతధిక్కారకం ।
యేనాస్మిన్ సమయే మితంపచతయా ముహ్యంతి సర్వే జనాః
జల్పంత్యజ్ఞజనే హయాస్య కృపయా నైవాస్మి తే వంచితః ॥ **34** ॥

వర్ణస్తే వివిధో యుగానుగుణతో విద్వద్భిరాశంసితః
కేచిత్త్వాం ప్రణయప్రకృష్టమనసా పృచ్ఛంతి వర్ణం ముదా।
ఇచ్ఛాతస్త్వమనంతవర్ణ ఇతి చేద్భక్తైః ప్రహృష్టో భవేత్
త్వం శుద్ధస్ఫటికాభ ఏవ భగవన్ విభ్రాజసే సర్వదా ॥ **35** ॥

వేదాత్మా వినతాసుతః స్వయమదాత్ త్వన్మంత్రవర్ణక్రమం
తేన త్వం శ్రుతిశేఖరార్యగురుణా భక్త్యా ముదాస్తూయత।
మంత్రం వా వినతార్భకం గురువరం జానామి నో దేశికం
తస్య శ్రీచరణారవిందయుగలం ధ్యాయామి సంరక్ష మాం ॥ **36** ॥

హే వాగీశ! భవత్ప్రభావమఖిలం విద్యాధరా జానతే
నాన్యే కిం పురుషాస్తథైవ మనుజాః కిం వానరాః పన్నగాః।
నూనం కాపథగా భవంతి కుజనా యే భక్తిహీనాస్త్వయి
క్షేమాయాహమనంతదైవవశతస్త్వాం భావయేఽహర్నిశం ॥ **37** ॥

బుద్ధిర్మే నహి ధావతి స్థిరతరా కుత్రాపి దైవాంతరే
యేనాహం శ్రుతిశేఖరార్యచరణాంభోజేన కృష్టస్సదా।
తేన త్వత్పదపంకజీయమధునా పీతేన కామం సుఖీ
తిక్తామ్లాదిరసో హయాస్య రుచయే కల్పేత కస్మా అపి ॥ **38** ॥

విత్తానాం వ్యయతః శ్రమేణ బహునా సాధ్యేఽశ్వమేధాదికే
యావజ్జీవమతంద్రితేన విధినా కార్యేఽగ్నిహోత్రాదికే।
సర్వేషూపరతేషు కర్మనిచయాద్భ్రష్టేషు భీత్యా ద్విజే
ఆశ్వాస్యా చరణౌ భజామి శరణం విశ్వస్య చాశ్వస్య తే ॥ **39** ॥

వ్యర్థాలాపకథాశతాదినిహతా జిహ్వా తథా మే శ్రుతీ
లగ్నే గాఢమపార్థదుర్వచవచోగుంఫశ్రుతౌ సంతతం।
పాదౌ స్వేచ్ఛగతీ కరౌ చ భవతః సేవాతిరిక్తాదరౌ
కల్యాణం కథమాప్నుయాం కరుణయా వీక్షస్వ వాగీశ్వర ॥ **40** ॥

ఆశా మే మహతీ ధనార్జనవిధౌ సఖ్యాతిసంపాదనే
సౌధారామసుదీర్ఘికాదిరచనే విద్వజ్జనానందనే।
గ్రంథానామనుశీలనే చ రచనే నాస్తి ప్రవృత్తిః స్వతః
త్వత్పాదద్వయసేవయైవ దివసాన్ యుక్తాన్ నినీషామ్యహం ॥ **41** ॥

వేదోఽనంత ఇతీర్యతే స్మృతిరపి స్మర్తుర్బహుత్వాత్తథా
శిష్టాచారవిధాపి కాలగుణతో దేశాచ్చ నానావిధా।
త్రిష్వేతేష్వభిమానమూలగతిషు స్వచ్ఛందనీతేషు చేత్
పంథానం కముపాశ్రయేయ భవతః సేవాం వినా శాశ్వతీం ॥ **42** ॥

ఆనంత్యం గుణకర్మజన్మగతిషు శ్రేష్ఠాభిధానేష్వపి
జ్ఞాతం నామ వహన్ననంత ఇతి చ త్వం భ్రాజసే సర్వదా।
నాంతోఽస్తీతి పురా త్వయైవ వివృతం శేషోఽప్యనంతోఽభవత్
పాపానంత్యవహే హయాస్య కరుణానంత్యం విధత్స్వాదరాత్ ॥ **43** ॥

సత్యం జ్ఞానమనంతమద్భుతసుఖం బ్రహ్మామలం శాశ్వతం
యో వేదాత్మని సుస్థితం హయముఖం దేవం విపశ్చిత్తమః।
సర్వాంస్తేన సహైవ కామనివహానాప్నోతి దివ్యానితి
జ్ఞాత్వానంతసుఖాయ సాధు కలయే మన్మానసేనాధునా ॥ **44** ॥

స్వాచ్ఛంద్యేఽపి పరావరత్వవిభవే సర్వజ్ఞతాయామపి
స్రష్టృత్వేఽపి సమస్తసూరినివహేడ్యత్వేఽపి సామ్యేఽపి వా।
సర్వత్రాప్రతిరుద్ధశాసనరతేఽప్యత్యాదరాత్ పుస్తకం
ధృత్వా వేదయసి ప్రమాణశరణైర్భావ్యం హయాస్యేతి కిం ॥ **45** ॥

న్యాయం తత్కృతుమామనంతి విబుధా యో యత్కృతుర్మానవః
స ప్రేత్యాపి తథైవ ముక్తివిషయే యద్వా యథా వా భవేత్।
శ్రీమాన్ వేదశిరోగురుస్తవ కరౌ సాక్షాత్కరోతి స్మ యః
స్వీయం హస్తయుగం తథైవ ధృతవానత్రైవ నో రక్షితుం ॥ **46** ॥

నాహం శాస్త్రగణానవైమి హృదయం తేషాం చ సారక్రమం
యద్వా పండితమండలీయవివిధాచారాన్ వివేక్తుం క్షమః।
అద్ధా మానసభావరక్షణవిధౌ సంభావనా నాస్తి మే
చేష్టాం కామపి చాపలేన తనవై తుష్ట్యై హయాస్య ప్రభో ॥ **47** ॥

గాయత్ర్యా బహులక్షవారకృతయా మంత్రాంతరాణాం జపాత్
ప్రాణాయామశతేన దివ్యవచసామామ్రేడనేనానిశం।
శ్రీమద్భాగవతాదిసూనృతగిరామావృత్తిభిస్సూక్తిభిః
త్వామారాధయితుం ప్రభుర్న చరణావశ్వాస్య తే సంశ్రయే ॥ **48** ॥

హంసారూఢవిధాతృబోధనపరవ్యాఖ్యానముద్రాకరః
వేదాంతద్వయపారదృక్పరమహంసాద్యేడ్యపాదాంబుజః।
శ్రీమన్మానసరాజహంసవిపులశ్రీరస్తు మన్మానసే
వాగీశస్తురగాననః స్ఫటికభూభృత్సత్త్వవర్ణః సదా ॥ **49** ॥

కల్యాణం తురగాననః కలయతాదానందవల్లీయుతః
యోగక్షేమవహస్సమస్తజగతాం యోగాయ మే కల్పతాం।
భక్తిజ్ఞానవిరాగతాదిసుగుణస్తోమం విధత్తాం సదా
సేవాసంపదమద్భుతాం దిశతు మే దైవీం ముదా శాశ్వతీం ॥ **50** ॥

ఇత్థం శ్రీనిధిరాఘవోఽత్రికులజో వాగీశసేవారతః
తద్దత్తేన దృశా నిరంతరతయా సంసేవమానో ముదా।
దృష్టిం ప్రాప్య పునః ప్రకాశితమతిః పాదారవిందే స్తుతిం
దివ్యామర్పయతి ప్రియేణ పఠతాం సంపద్యతాం మంగలం ॥ **51** ॥

॥ ఇతి శ్రీ లక్ష్మీహయవదనపంచాశత్ సమాప్తా ॥